

Kielce, dnia 15 czerwca 2022 r.

WK.60.8.2022

Pan Marek Wojtas
Wójt Gminy Pawłów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych,¹ przeprowadziła w okresie od dnia 8 lutego 2022 r. do dnia 31 marca 2022 r. w Urzędzie Gminy w Pawłowie kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Pawłów za 2021 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 22.04.2022 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową **Gminy Pawłów**. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

Nie został powołany Zastępca Wójta, pomimo że art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym² wójt, w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Z uwagi na liczbę mieszkańców, stosownie do postanowień art. 26a ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, w Gminie Pawłów może być powołany jeden zastępca Wójta. Zgodnie z art. 28g tej ustawy, w przypadku zaistnienia jednej z enumeratywnie wymienionych przemijających przeszkód w wykonaniu zadań i kompetencji Wójta (m.in. spowodowanej niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni), zadania i kompetencje Wójta przejmuje jego zastępca, zaś w razie niepowołania zastępcy – osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 28h ustawy. Wskazana regulacja w sposób jednoznaczny określa zasady kierowania gminą, z tego względu, przy zaistnieniu okoliczności w niej przewidzianych, nieobsadzenie stanowiska Zastępcy Wójta może prowadzić do naruszenia ciągłości działania organu wykonawczego gminy, w tym w zakresie wykonania budżetu.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2317 ze zm., dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz.U. z 2022 r. poz. 559, dalej ustawa o samorządzie gminnym

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Operacje dotyczące zrealizowanych w kasie Urzędu dochodów z tytułu podatków i opłat, które odprowadzono na koniec każdego dnia na rachunek bankowy dochodów Urzędu Gminy, nie były ujmowane w księgach pomocniczych prowadzonych do konta 130 wg podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów. Operacje wpływu środków na rachunek bankowy ujmowano tylko na koncie syntetycznym 130-1 „Rachunek bieżący jednostki - Dochody”. Nieprawidłowość narusza zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 130 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³ oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴.
2. W 2021 r. ewidencję odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek prowadzono w księgach rachunkowych Urzędu z pominięciem etapu ich naliczenia na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”. Zapłatę odsetek ujmowano bezpośrednio w koszty na stronie Wn konta 751 „Koszty finansowe” w korespondencji ze stroną Ma konta 130-02-10 „Rachunek bieżący jednostki- Wydatki”. W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-28S Urzędu za 2021 r. nie wykazano zobowiązań niewymagalnych z tytułu odsetek za grudzień 2021 r. w łącznej kwocie 79.909,88 zł, które zostały zapłacone w styczniu 2022 r. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 240 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
3. W 2021 roku i nadal w ewidencji księgowej Urzędu Gminy na koncie 011 „Środki trwałe” (Gr. „0”) ujęte są grunty o łącznej wartości księgowej 133.293,34 zł przekazane w latach 2006-2014 w trwałe zarząd jednostkom oświatowym na podstawie decyzji Wójta, co narusza art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów 13 września 2017 roku.
4. W zakresie terminowości ujmowania zdarzeń w księgach rachunkowych Urzędu stwierdzono, że notami księgowymi wystawionymi w miesiącu grudniu 2021 roku i ujętymi w miesiącu ich wystawienia w ewidencji księgowej kont 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, obciążono Gminę Kunów, Brody, Starachowice i Nowa Słupia kosztami dotacji udzielonej w okresie styczeń-grudzień 2021 roku, do których pokrycia ww. gminy były zobowiązane w związku z uczęszczaniem dzieci będących mieszkańcami tych gmin do oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie Gminy Pawłów. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. Budynki o łącznej wartości księgowej brutto 15.592.682,89 zł ewidencjonowane na koncie 011-01 „Środki trwałe - Budynki” (Grupa KŚT 1) zinwentaryzowano wg stanu na dzień 31.12.2020 r. metodą weryfikacji zamiast powyższe składniki majątku objąć inwentaryzacją w drodze spisu z natury przeprowadzaną wg stanu na dzień 31.12.2020 r. na podstawie zarządzenia Nr 133/2020 Wójta z dnia 30 listopada 2020 r. Powyższe powstało na skutek przyjęcia w polityce rachunkowości metody inwentaryzacji budynków drogą porównania danych

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

księgowych z odpowiednimi dokumentami. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy o rachunkowości.

6. W zakresie prawidłowości sporządzenia sprawozdań budżetowych za 2021 rok stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Gminy za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 roku (korekta nr 1 z dnia 09.02.2022 r.) w kolumnie 7 „Wydatki wykonane” w podziale klasyfikacji budżetowej 801/80101/6050 nie ujęto wydatku w kwocie 66.755,18 zł, który został przekazany na rachunek środków na niewygasające wydatki. Powyższa kwota została wykazana w ww. podziale klasyfikacji budżetowej jedynie w kolumnie 12 „Wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (art. 263 ust. 2 ustawy o finansach publicznych)” tego sprawozdania;

b) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 roku (sporządzonym w dniu 18.02.2022 r.) w kolumnie 3 „Wykonanie” w wierszu B „Wydatki ogółem” wykazano kwotę 89.492.894,92 zł, mimo że zgodnie z ewidencją księgową kont 902 „Wydatki budżetu” i 903 „Niewykonane wydatki” za 2021 rok wydatki ogółem wyniosły kwotę 89.559.650,01 zł. Różnica w kwocie 66.755,18 zł dotyczy wydatku niewygasającego. W konsekwencji wykazana w wierszu C „Wynik budżetu” nadwyżka w kwocie 314.037,02 zł jest niezgodna z ewidencją księgową konta 961 „Wynik wykonania budżetu”, które na dzień 31.12.2021 r. wykazywało saldo Ma w kwocie 247.281,84 zł.

Nieprawidłowości naruszają § 9 ust. 1 i ust. 2 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵, w związku z § 8 ust. 2 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do tego rozporządzenia. W trakcie kontroli sporządzono korekty sprawozdań rocznych za 2021 r., w których wykazano dane zgodnie z ustaleniami kontroli.

7. W zakresie stosowania w 2021 r. klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że:

- wpływy od innych jednostek samorządu terytorialnego z tytułu zwrotu kosztów udzielonej dotacji/wychowania przedszkolnego w łącznej kwocie 33.060,84 zł zaklasyfikowano do § 097 „Wpływy z różnych dochodów” zamiast do § 083 „Wpływy z usług”,
- dochody z tytułu pierwszej opłaty za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste w kwocie 15.625,00 zł zaklasyfikowano do § 0550 „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości”, zamiast do § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”.

Nieprawidłowości naruszają zasady klasyfikacji paragrafów dochodów określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁶.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 513, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

III. W zakresie wykonania budżetu:

1. Zawarcie w dniu 29.01.2020 r. umów pożyczki nr 0135/20 i nr 0139/20 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, na podstawie których Gmina zaciągnęła zobowiązanie w łącznej kwocie 6.489.459,18 zł nie zostało poprzedzone uzyskaniem opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach o możliwości spłaty zobowiązania. Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach wydała pozytywną opinię (na wniosek Wójta z dnia 3.02.2020 r.) w dniu 19.02.2020 r. - uchwała Nr 35/2020 VI Składu Orzekającego (data wpływu do Urzędu Gminy w dniu 24.02.2020 r.). Nieprawidłowość narusza art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷.
2. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pawłów na lata 2021-2035 przyjętej uchwałą Nr XXIV/234/20 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2020 r. wraz z wprowadzonymi zmianami, dane wykazane w kolumnie 10.6 „Spłaty, o których mowa w pkt 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych” załącznika nr 1 do ww. uchwały, dotyczące lat 2022-2032 zostały zaniżone łącznie o kwotę 6.489.459,18 zł, w stosunku do kwoty ustalonej na podstawie zawartych umów oraz faktycznego stanu zaciągniętych zobowiązań, co narusza art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
3. Ujęte w budżecie i wieloletniej prognozie finansowej wg stanu na 31.12.2021 r. przychody z tytułu wolnych środków nie zostały wprowadzone zgodnie ze stanem faktycznym wynikającym z zamknięcia 2020 roku tj. w kwocie 8.040.459,92 zł. Planowane przychody z ww. tytułu wg sprawozdania Rb-NDS (poz. D15) za 2021 rok oraz w Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2035 (kol. 4.3) były ujęte w finansowaniu planowanego deficytu tylko w kwocie 4.755.232,32 zł, co narusza art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.
4. W dniu 30.12.2021 r. zatwierdzono do wypłaty fakturę VAT nr FV 09/12/21 z dnia 30.12.2021 r. na kwotę 66.755,18 zł za wykonanie robót budowlanych (wydatek ujęty w podziale klasyfikacji budżetowej 801/80101/6050), mimo że na dzień zatwierdzenia oraz dokonania wydatku, tj. 31.12.2021 r., niezrealizowany plan finansowy wydatków w ww. podziale klasyfikacji budżetowej stanowił kwotę 11.726,64 zł. Uchwałą Nr XXXIV/339/21 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2021 r., ustalono wykaz i plan finansowy wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego - 2021 na łączną kwotę 745.827,32 zł, w tym w podziale klasyfikacji budżetowej 801/80101/6050 - kwotę 66.755,18 zł. Środki finansowe przeznaczone na sfinansowanie wydatków ujętych w wykazie ustalonym przez Radę Gminy w ww. uchwale zostały wyodrębnione poprzez przekazanie w dniu 29.12.2021 r. kwoty 745.827,32 zł z rachunku budżetu na odrębny rachunek bankowy dla wydatków niewygasających. W związku z przekazaniem ww. środków finansowych, na dzień 30.12.2021 r. wydatki wykonane w ww. podziale klasyfikacji budżetowej stanowiły kwotę 235.698,14 zł, natomiast plan wynosił 247.424,78 zł. Zatem poprzez zapłatę w dniu 31.12.2021 r. ww. zatwierdzonej faktury przekroczono plan finansowy wydatków w powyższej podziale klasyfikacji budżetowej o kwotę 55.028,54 zł. Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
Skarbnik Gminy bez zastrzeżeń dokonała kontroli wstępnej kontroli prawidłowości tej operacji, co narusza art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
5. Zaplanowane w budżecie Gminy do dnia 31.01.2022 r. wydatki na cele określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

Narkomanii nie uwzględniały kwoty 3.960,90 zł pochodzącej z niewydatkowanych środków na ten cel w 2019 r., co narusza art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁸ oraz art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.

IV. W zakresie dochodów budżetowych:

1. Nie wezwano Starosty Starachowickiego do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości i na podatek leśny na 2022 r. oraz za lata poprzednie, pomimo że z ewidencji gruntów wynika, że na terenie Gminy Pawłów znajdują się nierozdysponowane działki będące własnością Skarbu Państwa o symbolu dr, N, Bi, Ls. Skarb Państwa jest podatnikiem podatku od nieruchomości i podatku leśnego w odniesieniu do gruntów stanowiących jego własność i nie będących w posiadaniu innych podmiotów, natomiast Starosta winien składać w jego imieniu deklaracje na podatek od nieruchomości i deklaracje na podatek leśny oraz uiszczać te podatki, realizując w ten sposób obowiązki wynikające z art. 11 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁹. Nieprawidłowość narusza art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁰.
2. Bez zastrzeżeń przyjęto złożone przez trzech podatników informacje w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, w których wykazali powierzchnie budynków mieszkalnych i gospodarczych zwolnionych z opodatkowania uchwałą Rady Gminy inne niż w „Ewidencji gruntów i budynków” prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Starachowicach, co w kontrolowanym okresie 2020 – 2021 r. spowodowało zaniżenie w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2020 i 2021 rok „Skutków obniżenia górnych stawek podatków obliczonych za okres sprawozdawczy” i „Skutków udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)”. W toku kontroli podatnicy złożyli korekty informacji za ww. lata, w których wykazali faktyczne powierzchnie budynków mieszkalnych i budynków gospodarczych. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Jednakże należy mieć na uwadze, że mogą występować uzasadnione różnice pomiędzy danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków, a wynikającymi z informacji podatkowych gdyż stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹¹ podstawę opodatkowania podatkiem od nieruchomości dla budynków lub ich części stanowi powierzchnia użytkowa.
3. W zakresie prawidłowości sporządzenia przez Urząd Gminy deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 rok oraz rzetelności jej weryfikacji stwierdzono, że w załączniku do deklaracji ZDN-2 „Dane o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z opodatkowania” nie wykazano w części B.2. „Budynki lub ich części” niewyodrębnionych budynków mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 226,64 m², będących własnością Gminy, wynajętych osobom fizycznym, które podlegały zwolnieniu z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Nr XXXIV/336/13 Rady Gminy z dnia 27 listopada 2013 r. W konsekwencji powyższych budynków mieszkalnych nie uwzględniono przy wyliczaniu skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości na 2021 rok.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm., dalej ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, dalej ustawa Ordynacja podatkowa

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.

Ww. deklaracja na podatek od nieruchomości na 2021 r. została przyjęta z adnotacją „brak uwag”, co narusza art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

4. Pomimo wejścia w życie i uzyskania mocy obowiązującej z dniem 27 maja 2021 r. uchwał Rady Gminy: Nr XXVI/252/21 z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty, określenia stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym oraz Nr XXVIII/275/21 z dnia 5 maja 2021 r. w sprawie zmiany ww. uchwały Nr XXVI/252/21 - ogłoszonych w Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego w dniu 12 maja 2021 r. - postanowienia w nich zawarte stosowano w jednostce od 1 lipca 2021 r., co spowodowało, że na kontach szczegółowych właścicieli nieruchomości nieprawidłowo przypisano bądź odpisano należności z ww. tytułu za okres 27-31.05 i 01-30.06.2021 r. łącznie zaniżenie przypisanych należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za ww. okres wyniosło 2.756,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 6k ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹², w związku z postanowieniami ww. uchwał, zgodnie z którymi uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

V. W zakresie wydatków budżetowych:

1. W dniu 18.11.2021 r. dokonano wypłaty nagrody jubileuszowej w wysokości 300 % wynagrodzenia miesięcznego za przepracowanie 40 lat kwocie 5.478,00 zł dla pracownika zatrudnionego na stanowisku Komendant Gminny OSP. Podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej stanowił angaż z dnia 22.10.2020 r., zgodnie z którym miesięczne wynagrodzenie ogółem tego pracownika, stanowiło kwotę 1.826,00 zł. Angażem z dnia 26.11.2021 r., dokonano zwiększenia z mocą obowiązywania od 01.11.2021 r. wynagrodzenia miesięcznego ogółem do kwoty 2.066,00 zł, zatem należna wysokość nagrody jubileuszowej stanowiła kwotę 6.198,00 zł. Nieprawidłowość narusza § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych¹³, w związku z art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. W dniu 10.02.2022 r. dokonano wypłaty wyrównania zaniżonej nagrody jubileuszowej.
2. Kontrola terminowości zwrotu wadium wykazała następujące nieprawidłowości:
- w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Remont drogi dojazdowej w miejscowości Pokrzywnica” wniesionego w kwocie po 10.000,00 zł przez każdego z 6 wykonawców, których oferty nie zostały wybrane jako najkorzystniejsza dokonano w dniu 16.02.2021 r., tj. 12 dni po wyborze oferty najkorzystniejszej, co narusza art. 46 ust. 1 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁴;
 - w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Pawłów oraz z PSZOK w 2021 r.” wniesionego w kwocie 35.000,00 zł przez wykonawcę, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza dokonano w dniu 18.02.2021 r., tj. 20 dni po

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.

¹³ Dz. U. z 2021 poz. 1960, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych

¹⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, co narusza art. 46 ust. 1a ww. ustawy Prawo zamówień publicznych.

3. Przekazania dotacji celowej w kwocie 20.000,00 zł dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Radkowicach dokonano w dniu 30.07.2021 r. tj. 14 dni po terminie określonym w § 3 ust. 1 umowy dotacji nr 82/2021 z dnia 02.07.2021 r. Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

VI. W zakresie gospodarki mieniem:

1. Nie opracowano planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2021-2023, co narusza art. 25 ust. 2 i 2a, w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
2. Kontrola dokonanej w 2020 r. sprzedaży w trybie ustnego przetargu nieograniczonego lokalu mieszkalnego nr 4 o powierzchni użytkowej 37,48 m², znajdującego się w wielorodzinnym budynku mieszkalnym nr 35A, pomieszczeń przynależnych do tego lokalu – usytuowanych na działce 165/5 o powierzchni 0,5601 ha położonej w miejscowości Kałków wraz ze sprzedażą udziału wynoszącego 6926/91144 w działce i częściach wspólnych, wykazała następujące nieprawidłowości:
 - ogłoszenie pierwszego przetargu ustnego na sprzedaż nieruchomości podano do publicznej wiadomości wcześniej niż po upływie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, co narusza art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
 - zwrotu wadium osobom, które nie wygrały przetargu dokonano od 5 do 6 dni od zamknięcia przetargu, co narusza § 4 ust. 7 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości¹⁵;
 - w zawiadomieniu nabywcy o miejscu i terminie zawarcia umowy nie zamieszczono informacji o uprawnieniu, że jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi, co narusza art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
3. Pomimo przekształcenia z dniem 29.11.2017 r. sześciu sześcioletnich Szkół Podstawowych i trzech Zespołów Szkół w dziewięć ośmioletnich Publicznych Szkół Podstawowych, nie wydano decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu na rzecz likwidowanych jednostek z jednoczesnym jego ustanowieniem na rzecz jednostek nowopowstałych. Nieprawidłowość narusza art. 49 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
4. Od 2019 r. nie dokonywano waloryzacji czynszu określonego w zawartej z dzierżawcą o nr karty kontowej 0413 umowie dzierżawy z dnia 03.08.2018 r. Obowiązek corocznej, licząc od 2019 r. waloryzacji czynszu o wskaźnik cen i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni ogłoszony przez prezesa GUS wynika z § 3 ust. 3 umowy dzierżawy. Zaniżenie ustalonego i pobieranego czynszu za lata 2019-2021 stanowi kwotę 586,51 zł. Nieprawidłowość narusza art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych. W trakcie kontroli ustalono oraz pobrano przypadające należności.

¹⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1490, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

VII. W zakresie rozliczeń z jednostkami:

Informacje o kwotach dochodów i wydatków ujętych w projekcie uchwały budżetowej na 2021 rok niezbędne do opracowania przez funkcjonujące w Gminie jednostki oświatowe i Żłobek projektów planów finansowych oraz informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków ujętych w uchwale budżetowej na 2021 rok zostały przekazane do jednostki obsługującej, tj. Samorządowego Centrum Oświaty, zamiast do kierownika każdej jednostki obsługiwanej przez SCO. Nieprawidłowość narusza art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych¹⁶.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Pawłów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

- 1.** Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym stosownie do art. 4 ust. 1 i art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont jednostki określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, w tym rozrachunki z tytułu odsetek od zaciągniętych pożyczek i kredytów ujmować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”.

¹⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1718

2. Wszystkie operacje dotyczące dochodów ujmować na kontach ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej) prowadzonych do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” według podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do tego konta zawartych w pkt 17 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
3. Zmniejszyć stan środków trwałych Urzędu (konto 011 „Środki trwałe”) o wartość nieruchomości przekazanych w trwałe zarząd jednostkom oświatowym, stosownie do zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z § 2 pkt 5 tego rozporządzenia oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
4. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. Budynki inwentaryzować drogą spisu z natury, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Wyeliminować z dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości zapisy sprzeczne z ww. przepisami.
6. Prawidłowo i rzetelnie sporządzać sprawozdania budżetowe poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁷, z uwzględnieniem zasad sporządzania sprawozdań w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.
7. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w części pierwszej niniejszego wystąpienia.
8. Zaciągnięcie przez jednostkę zobowiązania z tytułu kredytu, pożyczki lub emisji obligacji poprzedzać uzyskaniem opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty zobowiązania, stosownie do art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
9. Spłaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych (zawartych umów) wykazywać za poszczególne lata w kol. 10.6 „Spłaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych” załącznika do Wieloletniej Prognozy Finansowej w kwotach zgodnych z harmonogramami spłat kredytów, pożyczek, wykupu obligacji określonych w umowach (aneksach) celem zachowania realistyczności WPF, stosownie do art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
10. Wprowadzać do budżetu oraz wieloletniej prognozy finansowej rzetelne kwoty przychodów z tytułu wolnych środków, stosownie art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.
11. Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych uchwałą budżetową oraz planem finansowym przy uwzględnieniu prawidłowo dokonanych przeniesień zgodnie

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 144

z planowanym przeznaczeniem, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

12. Zobowiązać Skarbnika do dokonywania rzetelnej kontroli wstępnej operacji w zakresie dokonywania wydatków, stosownie do art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
13. Prawidłowo ustalać kwotę niewydatkowanych dochodów opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim i ujmować ją w budżecie, stosownie do art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.
14. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 ww. ustawy.
15. Wyegzekwować od Starosty Starachowickiego obowiązek złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości i podatek leśny, stosownie do art. 11 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w związku z art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
16. W deklaracji na podatek od nieruchomości sporządzonej przez Urząd Gminy wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu tym podatkiem oraz zwolnionych z tego podatku, mając na uwadze, że w przypadku posiadania przez osoby fizyczne gminnych lokali mieszkalnych, niestanowiących odrębnych nieruchomości, obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości ciąży na ich właścicielu, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
17. Prawidłowo stosować ustalone przez Radę Gminy stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stosownie do postanowień uchwał stanowiących akty prawa miejscowego określających dzień ich wejścia w życie i dzień uzyskania mocy obowiązującej.
18. Do ustalenia podstawy obliczenia nagrody jubileuszowej przyjmować wynagrodzenie przysługujące pracownikowi samorządowemu w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika samorządowego jest to korzystniejsze - wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty, stosownie do § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
19. Zwrotu wadium w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dokonywać w terminach określonych w art. 98 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁸.
20. Przestrzegać terminów przekazywania dotacji celowych wynikających z wcześniej zawartych umów, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
21. Sporządzać plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do art. 25 ust. 2 i 2a ustawy o gospodarce nieruchomościami.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.

- 22.** Dokonując sprzedaży nieruchomości w trybie ustnego przetargu nieograniczonego przestrzegać przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, w tym:
- ogłoszenie o przetargu na sprzedaż nieruchomości podawać do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stosownie do art. 38 ust. 2 tej ustawy,
 - zwrotu wadium osobom, które nie wygrały przetargu dokonywać nie później niż przed upływem 3 dni od dnia od zamknięcia przetargu, stosownie do § 4 ust. 7 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
 - w zawiadomieniu nabywcy o miejscu i terminie zawarcia umowy zamieszczać informację o uprawnieniu, że jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi, stosownie do art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- 23.** Wydać decyzję o wygaśnięciu trwałego zarządu na rzecz zlikwidowanych w wyniku przeprowadzonego w 2017 r. przekształcenia dla sześcioletnich Szkół Podstawowych i Zespołów Szkół, z jednoczesnym jego ustanowieniem na rzecz nowopowstałych ośmioletnich Publicznych Szkół Podstawowej, stosownie do art. 49 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- 24.** W prawidłowej wysokości ustalać przypadające Gminie należności wynikające z zawartych umów dzierżawy, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.
- 25.** Kierownikom wszystkich podległych jednostek budżetowych przekazywać informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych, jak również informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków, stosownie do art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z § 5 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka¹⁹

Do wiadomości:

Rada Gminy w Pawłowie

¹⁹ podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym.